

ಸೂಟಿ ಗೂಡು, ಮೊಟ್ಟೆ, ಮರಿ

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಗಿಡಮರ, ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆಗಳ ಸಂದು, ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ರಟ್ಟಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೂಡು ಕಟ್ಟುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಆದರೆ, ಈಚೆಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ತಂಗಿಯ ಮನೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಯೊಂದು ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಜಾಗ ನೋಡಿ ಚಕಿತಗೊಂಡೆ. ಚಿಟ್ಟು ಮಡಿವಾಳ (Indian robbin) ಹೆಸರಿನ ಪಕ್ಷಿಯು ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಸೂಟಿಯ ಮುಂದಿನ ಪಾಕೆಟ್‌ನೊಳಗಡೆ ಗೂಡನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೂರು ಮೊಟ್ಟೆಗಳೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಹೂಡಿತ್ತು.

ಗುಟ್ಟುಕು ಕೊಡುವ ದೃಶ್ಯ ಮಾತ್ರ ಹೃನ್ಮನಗಳಿಗೆ ಸಂತಸ ನೀಡುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಳಗಿನ ಮನೆಯರು ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಿಯರು. ಹೀಗಾಗಿ ಸೂಟಿಯ ಪಾಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಹಕ್ಕಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡದೆ ಸೂಟಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹತ್ತಾರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಅವರ ಆ ಗುಣ ಕಂಡು ಮಾನವ ಸಮಾಜದಲ್ಲೂ ಹೀಗೆ ಸಹಬಾಳ್ವೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನವಲ್ಲವೇ ಎಂದನಿಸಿತು. ಮೊಟ್ಟೆಯಿಟ್ಟು ಹಕ್ಕಿಯು ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಾವು ನೀಡಿ ಈಚೆಗೆ ಮರಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಿವೆ. ನೋಡಲು ಅವು ಮುದ್ದುಮುದ್ದಾಗಿವೆ.

—ಮೈ. ಸತೀಶ ಕುಮಾರ, ಬಂಗಾರಪೇಟೆ

ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಮಾರಿ ಹರಕೆ

ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು 'ಮಾರಿ ಗೊಂಬೆ'. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಪ್ಪ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚಾವಲ್‌ನೇ ಗ್ರಾಮದ ಹಳ್ಳದಬೈಲು ಗುತ್ಯಮ್ಮ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ 'ಮಾರಿ ಹರಕೆ' ನಡೆಯಿತು. ಪ್ರತಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಮಾರಿ ಹರಕೆಯ ಉತ್ಸವ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹರಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ಅಂಟಿರುವ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳು, ರೋಗ ರುಜಿನಗಳು ಮುಂತಾದ ಕೆಡುಕುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಮಾರಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆ ಊರಿನ ಗಡಿ ದಾಟಿಸುವುದು ಪ್ರತೀತಿ. ಅಂದರೆ ತಮ್ಮ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆಗೆ ಈ ಉತ್ಸವ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಗಂಡು, ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಳಿಕ ಆ ಗೊಂಬೆಗಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸಿ ಊರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಾತ್ರಿ ನಡೆಯುವ ಈ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಶಂಬಿ, ಜಾಗಟೆ, ವಾದ್ಯ, ಕೊಂಬು ಕಹಳೆ, ಗಣಪಾತ್ರಿಗಳು ಮುಂತಾದ ವೇಷಭೂಷಣಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ತದನಂತರ ಊರಿನ ಗಡಿದಾಟಿಸಿ ಬರುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಅಂದರೆ ತಮ್ಮ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಈ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಒಟ್ಟುಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಊರಿನಾಚೆಗೆ ಹಾಕಿ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ನಂಬಿಕೆ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾರಿಹರಕೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನರಿಗೆ ಕೇಡುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯೂ ಇದೆ.

—ಚಾವಲ್‌ನೇ ಸುರೇಶ್ ನಾಯಕ್, ಕೊಪ್ಪ

ವಟ ವೃಕ್ಷ ಏರಿದ ಹಟ ಯೋಗಿ!

ಸಾಧನೆಗೈಯಲು ಹೊರಟ ಸಾಧಕರಿಗೆ ಸಮುದ್ರದಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾದ, ಆಕಾಶದಷ್ಟು ಎತ್ತರವಾದ ಅವಕಾಶ ಎಂಬುದು ಪ್ರಾಚ್ಛರ ಅಂಬೋಣಿ. ಎಲ್ಲ ರಂಗದಲ್ಲೂ, ಎಲ್ಲ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಸಾಧನೆಯ ಪಥದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಧಕರಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ಸಾಧಕರಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಯೋಗದ ಒಂದು ಭಾಗವಾದ ಹಟಯೋಗದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವ ಸಾಧಕರಿದ್ದು ವಿಶೇಷ ಶ್ರದ್ಧೆ.

ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ತವಾ ಮತ್ತು ನರ್ಮದಾ ನದಿಗಳ ಸಂಗಮ ಸ್ಥಳವಾದ ಜಾಹಾನ್ಪುರ, ಬಂದ್ರಾಭಾನಘಾಟಿನಲ್ಲಿ ಮಕರ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ತಿಕ ಪೂರ್ಣಿಮೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದು ಮಾಮೂಲು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಯೋಗಿಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಯೋಗದ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಭಾಗವಾದ ಹಟಯೋಗಿಗಳು ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ತಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಹಟಯೋಗಿ ತನ್ನೆರಡು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಭುಜದ ಹಿಂದಿನಿಂದ ತಲೆಯ ಹತ್ತಿರ ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆಲದ ಮರ ಒಂದಕ್ಕೆ ಜೋತು ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಮೂಲಕ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣುವ, ದೇವರ ಪಾದ ಸೇರುವ ಗುರಿ ಈ ಹಟಯೋಗಿಗಳದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

—ಬೀರಣ್ಣ ನಾಯಕ ಮೊಗಟಾ, ಯಲ್ಲಾಪುರ

